

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ALFRED MACHARD

Η ΜΗΤΕΡΟΥΛΕΣ

Δημοσιεύουμε σήμερα ένα ακόμα διήγημα του 'Αλφρέδου Μασάρ. Ο Μασάρ, αν και άγνωστος στην Ελλάδα, είναι φέτος ένας απ' τους πλέον αξιολόγους συγγραφέας Γάλλους συγγραφέας. Τα διηγήματά του έχουν ως ήρωας γαλλούς και μικρές μαθήτριες, είναι γραμμένα προτούσια, μερικά πρωτοφανή και παριμένα μέσα από τη φρίκη του μεγάλου πολέμου. Το προηγούμενο διήγημά του 'Η Μικρούλα του 22', έκαμε βαθιά εντύπωση. Και το σημερινό είναι επίσης ένα αληθινό αριστούργημα.

'Η δεσποινίς 'Αριάν, ή δασκάλισσα της τετάρτης, υπήρχε στην τάξη της, κρατώντας απ' το χέρι ένα κοριτσάκι κάπου οκτώ χρονών, που είχε σκιμμένα ντυσάκια από το κεφάλι του, κι' έπαισιάζετο γάτο απ' το σαγόνι του το λάστιχο του φτωχικού βελουδένιου καπέλλου της.

—Παιδιά μου, είτε ή δεσποινίς 'Αριάν, σάς παρουσιάζω μια καινούργια σημαία. Έρχεται από τα μέρη της Μέξ, που τα κατέκτησαν οι Γερμανοί. Έχουν δέκα λέντε μίνες κάτω απ' το ζυγό τους. 'Η μητέρα της σκοτώθηκε στην άγχη του πολέμου από μια δόβια. Ο πατέρας της πάει πολεμάει στο μέτωπο. Προέβη να την αγαπήσετε πολύ αυτή τη μικρή δυστυχισμένη αδελφούλα σας... Θά την δώσουμε να καθήσει στη θέση της μητρώς, στο τραπέζι δίπλα στη θεμάτριάς. Έλα λοιπόν, μικρούλα. Βγάλε το ζακέλλο σου:

'Η νεοφερμένη, με μιάν αδέξια κίτρινη, θέλησε να βγάλη με το άσπερο της χέρι το καπέλλο της. Μα το λάστιχο του ήταν πολύ τεταμένο, έσπασε και της χτύπησε το πρόσωπο. 'Η φτωχούλα δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα μορφασμό λόνου. Τότε ή δεσποινίς 'Αριάν σήκωσε έκπληκτη: —Δεν μπορείς λοιπόν να χρησιμοποιήσεις το δεξί σου χέρι; —Δεν μπορώ καθόλου, άποκρίθηκε ή νεοφερμένη.

Κι' εβρόδωσε αλάτι: —Ένας Γερμανός στρατιώτης μουόπισσε μια μέρα το μπράτσο, για να γελάσει! 'Η δεσποινίς 'Αριάν κούταξε κατάπληκτη το παρόξενο αυτό κοριτσάκι που έφόρεσε τέτοια τρομερά λόγια με τόση γαλήνη. 'Όλη ή τάξη, ύστερα από ένα επιφώνημα φρίκης, έσάπασε, κι' έμεινε ακίνητη.

Τότε ή νεοφερμένη μαθήτρια ειπε: —Μέ πονεϊ άνομια... —Γιατι σου έσπασε το μπράτσο αυτός ο άθλιος; ή σήκωσε ή δεσποινίς 'Αριάν. 'Η μικρή, που ειχε άρχισει να παίρνει θάρρος, άπάντησε: —'Όταν εβρούγαμε απ' την πατρίδα μου, εγώ θέλησα να πάω την κοιλία μου... Μα ο στρατιώτης που βρισκόταν σπίτι μας, δεν μ' άφησε... και μου την πήρε... και μου την πήρε γιατί ήταν όμοια... άνωγε τα μάτια της... τα έδειξε... μούλεγε: «Μανά... Ναι... την άγαπούσα πολύ την κοιλία μου!...» 'Ήταν ή κόρη μου... Χωρίς άλλο ο στρατιώτης ήθελε να την στείλη στα παιδιά του...

Και, καθώς ειπε τα λόγια αυτά, ή νεοφερμένη που ως τότε καθόταν ντυσάλη, έσηκωσε άπότομα το κεφάλι της κι' έδειξε ένα πρόσωπο θαρρετό, όπου ο θυμός εβανερωνόταν στο στόμα της και στη λάμψη των ματιών της. —Επειτα έξακολούθησε: παδιών των Βουλγάρων, ριχτήκανε κατά των 'Ιταλών και τους... άπαταξεν τα κατέλλα!... Οί 'Ιταλοί, φοβισμένοι από τη βουβάρια επίθεση, ασπισμένοι από την άπροσδόκητη εβδωνική εμφάνιση δεν έφεραν καμιά αντίσταση... αλλά ούτε και πρόφτασαν να συνέλθουν, γιατί όλα αυτά, έπίθεσις Βουλγάρων, εβδωνική επίθεση και άρπάζεις, έγιναν άναν άσπαστη.

—Αλλά που κατέπληκτο άνομια, έμειναν οι εβδωνοί, οι όποιοι ήταν γύφισαν με τα λάβρά τους στις θέσεις τους, ειδαν ότι ειχαν κουβιάσει μαζί τους, άντι για κότες... κατέλλα... φτερά!... Άρχισαν λοιπόν να πετούν τα κατέλλα των Βεραβαλιέρων μ' άβδια και να τα ποδοπατούν. Και ο έπιλοχίας τους που τους ειχε, τους ειπε έμπροματικώς: —Αυτοί οι γελονωόμοι, οι 'Ιταλοί, βάνουν τα φτερά στα κεφάλια τους, ενώ καλύτερα θά ήταν να τα βάνανε στα... πόδια τους!...

Την άλλη μέρα, δια διαταγής του Γάλλου στρατηγού 'Αντρέ, γενοδό διοικητό όδον του ποταμού, άπενειθήνι στους εβδωνούς εβάρσκεια για το νικητόν κατόρθωμά τους, αλλά εδόθη συγχρόνως διαταγή να μεταναστηθών στο άσπον δεξινόρι. —Αυτοί έβχον φτερά, ειπε ο έπιλοχίας, όταν το άκουσε αυτό και μετς οι κουρούνηδες... πετάμε!...

—Εγώ όμως τον έδειρα, τον στρατιώτη... —Τόν έδειρες; —Ναι... Τότε αυτός εγέλασε... Και μούδωσε στο μπράτσο μου ένα δυνατό χτύπημα με το όπλο του. —'Ω! Έκαμαν τρομαγμένες ή φωνές των κοριτσιών. —Επειτα μεγάλη σιωπή άπλοήθηκε. 'Η καινούρια μαθήτρια έβλαψε τώρα με πινυμένα άναφυλλήτα, που έβχαναν τους όμιους της να τινάζονται. 'Η δεσποινίς 'Αριάν άνησχύσε: —Τι έχεις, μικρούλα; Τότε έκείνη, άπαρηγόρητη, όμολόγησε τη δυστυχία της: —Την άγατούσα πολύ, την κοιλία μου... ήταν ή κόρη μου... 'Ω! ώ! μου την πήρε... μου την πήρε... μου την πήρε!... *

'Η λονεμένη ιστορία της καινούργιας μαθήτριας έγινε γνωστή σε όλες τις τάξεις σε διάστημα μισής ώρας. Τα κοριτσάκια ήσαν πολύ συζητιμένα.

Στην όρα του μαθήματος, άκουφόντουσαν σε όλες τις τάξεις, άνάμεσα στα θανά ή ίδιες κουβέντες: —Φαίνεται πως της έσπασε ένα μπράτσο! —Γιατι δεν ήθελε ν' άφήση να της πάρη την κοιλία της! —Εινε δυνατόν, ο καινούργιος!... 'Όλαςτε λοιπόν, που οι Γερμανοί άρχιζαν τώρα να κλέβουν και κοιλίες!

Και, για να τις ζάμουν τι; Πές τε μου, για να τις ζάμουν τι; Για να τις στείλουν στη Γερμανία, σε έλληνικά παιδιά, που θά τους έβχαναν μέρια βασανιστήρια!

'Η δεσποινίς 'Αριάν κούταξε κατάπληκτη το παρόξενο αυτό κοριτσάκι...

Έκτος άν... 'Ω, φρίκη!... Ναι... Μερικές έβλεπαν με τη φαντασία τους αυτό το άγριο πράγμα: να χτυπούν οι Γερμανοί τις κοιλίες στην κοιλία με τις λόγγες τους!...

Τότε απ' όλες μαζί τις τραφερές καρδιούρες των μικρών αυτών μητέρων, έξεπήδησε ή ίδια άπορία, γεμάτη άγανάκη! Οί ευσεβαστικοί άνθρώποι εβρόντιζαν έκείνη την έλοχη να προστατεύουν άλλοι τους πολεμιστές, άλλοι τους πρόσφυγες, άλλοι τις χήρες κι' άλλοι τα όρφανά.

Μα ποιός φρόντιζε για τις κοιλίες; Ναι, ποιός φρόντιζε για τις κοιλίες;

Ποιός φρόντιζε για τις κοιλίες που βούσκωναν χιλιάδες και χιλιάδες έζει γάτο, πίσω απ' τις γεμανικές γραμμές, στα μέρη που κατέληφθησαν απ' τους εβδωνούς, έγκατάλειμμένες στις γωνίες, στο βάθος των ντυοαλιών, ή ίσως, είναι στο μαξιλάκι της κούνιας, μέσα στη βία της τραγής. Εινε εκεί, πεσμένες με την πλάτη, με τα μαράσια τους κολλημένα στο σώμα, ακίνητες, άκίνητες να σάλλουν, τόσο σκαπιδιητικές μέσα στα ταπεινά βαυλακερά φροντιστήρια τους ή στις πλούσιες μεταξωτές τουαλέτες τους, έβχοντας όλες μέσα στα άπλανη γυάλινα μάτια τους τον τρόβιο, γιατί άκουσαν τα βαρενά βήματα των στρατιωτών, τις χοντρές φωνές τους, τις κωμικές των πολεμιστών, το σφύριγμα των σφαιρών και την εβρηγή των όβιδων. Μερικές, θά πεθάνουν χωρίς άλλο το όφδο, Κι' έβεινες που τις παίρνουν για πάντα άχμαλότες του πολέμου, στη Γερμανία!...

'Α! τι θλιβερό που είν' όλ' αυτά... 'Η μικρές μαθήτριες δεν κουιήβχαν τη νόχτα αυτής της συγγινιτικής ήμερας. Εβέριαν άτέλειωτες συχτερινές ώρες, καθισμένες στο κρεβάτι τους, με τ' αυτό τους τεταμένο μέσ' στην ήσυχία, για να ιδούν άν δεν ν' άκούγονταν έζει κάτο, μακρούμακρού, να κλάινε ή κοιλίες.

Λοιπόν την άλλη μέρα, στο διάλειμμα των δέκα, εβχηματίσθηκε μια έπιτροπή από τέσσερα κοριτσάκια, από τις πιο μεγάλες, και συνέταξαν αυτό το γράμμα που το έστειλαν στον πρόεδρο της Δημοκρατίας:

Κίριε Πρόεδρα, «Εμας εβχθήκαμε τέσσερες για να σάς πούμε ότι θά ήμαστι εβρητισμέναι αν ήθελατι να κάμεται μαζί μας μια μεγάλη έτερία για να πάμε να βρούμη μαζί σας στα μέρη που έκιριεφσαν οι Γερμανοί τις κοιλίες που έμυναν εκεί. Σας φιλούμα. Χερετιζούμς.» Κι' εβρόδουσαν στο ύστερόόργαφο: «Μποριτα να άπανιστοι στους γονις μας. Δέν πωράζει!»

ΔΙΣΤΙΧΑ

Χριστιόγεννα, Πρωτόγεννα, του χρόνου πρώτη μέρα, που καρτερούν οι νησιχίο των μάγων τών (άστέρων) Γ. ΣΟΥΡΗΣ "Όλα τα μάτια εινε στεγνά και τα δικά μου (κλάινε, φωτιές στα μάτια μ' άνωφε και την καρδιά μου κλάινε, Κ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

